

	4	กลุ่มโรคของระบบทางเดินอาหาร	412
	5	กลุ่มโรคของหญิงตั้งครรภ์	412
	6	กลุ่มโรคของต่อมไทรอยด์	413
	7	กลุ่มอาการทารกตายอย่างกะทันหัน	413
บทที่ 20		พฤติการณ์ที่ตาย	415
	ตอน 1	ข้อมูลในการวินิจฉัยพฤติการณ์ที่ตาย	416
		1 เหตุตาย	416
		2 ข้อมูลจากการตรวจศพ	416
		3 ข้อมูลจากการตรวจสถานที่ที่พบศพ	417
		4 ข้อมูลจากพยานบุคคล	417
	ตอน 2	การวินิจฉัยการฆ่าตัวตาย	417
		1 ข้อสังเกตจากการฆ่าตัวตาย	417
		2 สภาพศพทั่วไป	418
		3 เหตุตายหรือวิธีฆ่าตัวตาย	418
		4 บาดแผลที่เกิดจากการฆ่าตัวตาย	418
		5 การพบปืนในมือผู้ตายจากบาดแผลกระสุนปืน	418
		6 จดหมายลาตาย	420
	ตอน 3	การวินิจฉัยการตายจากการกระทำของผู้อื่น	420
		1 ข้อสังเกตทั่วไป	420
		2 สภาพศพทั่วไป	420
		3 ร่องรอยการต่อสู้	421
		4 ลักษณะบาดแผล	421
	ตอน 4	การวินิจฉัยการตายจากอุบัติเหตุ	421

บทที่ 18	เหตุตายจากการตายโดยผิดธรรมชาติ	379
	ตอน 1 การตายจากบาดแผล	380
	1 ลักษณะบาดแผลก่อนตาย	380
	2 พยาธิสภาพที่เป็นเหตุตายเนื่องมาจากบาดแผล	381
	ตอน 2 การตายจากการขาดอากาศ	383
	1 ลักษณะของศพที่ตายจากการขาดอากาศ	383
	2 ประเภทต่างๆ ของการขาดอากาศ	385
	2.1 ทางหายใจถูกอุดกั้น	385
	2.2 การขัดขวางการเคลื่อนไหวของการหายใจ	387
	2.3 จมน้ำตาย	388
	2.4 แขนงคอ, รัคคอ และ บีบคอ	392
	ตอน 3 การตายจากพลังงานกายภาพ	396
	1 การตายจากความร้อน	397
	2 การตายจากความเย็น	398
	3 ตายจากกระแสไฟฟ้า	399
	4 ตายจากรังสี	400
	ตอน 4 การตายจากสารพิษ	400
	1 ข้อที่น่าสงสัยว่าจะตายจากสารพิษ	400
	2 เงื่อนไขการตายจากสารพิษ	402
	3 ชนิดต่างๆ ของสารพิษ	402
	4 สภาพศพที่ตายจากสารพิษ	403
	ตอน 5 การตายจากอาหาร	404
บทที่ 19	การตายโดยยังมีปรากฏเหตุ	407
	ตอน 1 ลักษณะการตายจากโรคโดยกะทันหัน	407
	ตอน 2 โรคที่ทำให้ตายโดยกะทันหัน	408
	1 กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือด	408
	2 โรคสมองและหลอดเลือดบริเวณสมอง	411
	3 กลุ่มโรคของระบบทางเดินหายใจ	411

	3	เงื่อนไขสมองตาย	337
	4	เกณฑ์วินิจฉัยการตายของแพทยสภา	339
	5	กฎหมายที่นิยามการตาย	344
	6	การตรวจวินิจฉัยคนตายกรณีต่างๆ ไป	344
ตอน 3		การแจ้งเกิด และแจ้งการตาย และการออกหนังสือรับรอง	345
	1	การแจ้งการเกิด	345
	2	การแจ้งการตาย	346
	3	การออกหนังสือรับรอง	347
	4	การแจ้งการเกิดการตายเป็นกรณีพิเศษ	347
ตอน 4		ความผิดฐานปิดบังการเกิดการตาย	348
	1	ความผิดตาม ป.อาญา	348
	2	ความผิดตาม พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534	349
บทที่ 17		การชันสูตรพลิกศพ	355
ตอน 1		ข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการชันสูตรพลิกศพ	355
	1	เหตุที่จะทำการชันสูตรพลิกศพ	356
	2	ความมุ่งหมายของการชันสูตรพลิกศพ	356
	3	ผู้เกี่ยวข้องกับการชันสูตรพลิกศพ	356
	4	การไต่สวนชันสูตรพลิกศพ	360
	5	สำนวนการชันสูตรพลิกศพ	362
	6	ค่าตอบแทนการชันสูตรพลิกศพ	363
	7	โทษจากการกระทำแก่ศพหรือสภาพแวดล้อม	364
ตอน 2		วิธีการชันสูตรพลิกศพ	364
	1	แนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวน	366
	2	แนวทางปฏิบัติของแพทย์	367
	3	แนวทางปฏิบัติของพนักงานอัยการและพนักงานฝ่ายปกครอง	369
	4	แนวทางปฏิบัติในการชันสูตรพลิกศพอิสลามิก	373
	5	แนวทางปฏิบัติในการชันสูตรศพทารก	373
	6	การประมาณเวลาตาย	376

บทที่ 15	ลักษณะพิเศษของบาดแผลเกิดจากกระสุนปืนและระเบิด	303
ตอน 1	บาดแผลกระสุนโคค	303
1	ลักษณะของกระสุนโคค	303
2	ปืนที่ใช้กับกระสุนโคค	305
3	ลักษณะบาดแผลทางเข้าของกระสุนโคค	307
4	ลักษณะบาดแผลทางออกของกระสุนโคค	313
5	รูกระสุนโคคทะลุกระดูก	313
6	โพรงบาดแผล	314
7	บาดแผลกระสุนโคคความเร็วสูง	319
ตอน 2	บาดแผลกระสุนลูกซอง	319
1	ลักษณะของกระสุนลูกซอง	320
2	ปืนลูกซอง	322
3	ลักษณะบาดแผลทางเข้าของลูกปราย	322
4	ลักษณะบาดแผลทางออกของลูกปราย	324
5	ลักษณะบาดแผลปืนลูกซองขนาดเล็ก	324
6	การประมาณระยะยิงจากบาดแผลปืนลูกซอง	326
ตอน 3	บาดแผลเกิดจากระเบิด	326
1	บาดแผลที่เกิดจากแรงดันของอากาศ	326
2	แผลเกิดจากความร้อน	326
3	บาดแผลเกิดจากของแข็งที่กระเด็น	329
4	บาดแผลเกิดจากการที่ร่างกายไปกระแทกวัตถุอื่น	329
บทที่ 16	การเกิด การตาย กับกฎหมาย	331
ตอน 1	การเกิด	331
1	การคลอด	331
2	การมีชีวิตของทารก	332
ตอน 2	การตาย	334
1	ระบบการทำงานของร่างกายที่ดำรงความมีชีวิต	334
2	เงื่อนไขการตาย	336

บทที่ 14	บาดแผลกับกฎหมาย	279
ตอน 1	ชนิดของบาดแผล	280
1	บาดแผลถลอก (Abrasion)	280
2	บาดแผลฟกช้ำ (Contusion of bruise)	280
3	บาดแผลถูกแทง (Stab wound)	281
4	บาดแผลฉีกขาดขอบเรียบ (Cut wound)	281
5	บาดแผลฉีกขาดขอบไม่เรียบ (Lacerated wound)	281
6	บาดแผลเกิดจากกระสุนปืน (Gunshot wound)	281
ตอน 2	ความสัมพันธ์ระหว่างบาดแผลกับการทำร้าย	283
1	บาดแผลแสดงลักษณะและประเภทของอาวุธ	283
2	บาดแผลแสดงลักษณะของการกระทำ	285
3	บาดแผลแสดงเจตนาของผู้ทำร้าย	285
4	บาดแผลแสดงความทรนทนหรือความทารุณโหดร้าย	289
ตอน 3	บาดแผลกับอันตรายสาหัส	291
1	ความหมายของคำว่า “ตาบอด” “หูหนวก”	291
2	ความหมายของคำว่า “อวัยวะอื่นใด”	292
3	หน้าเสียโฉมอย่างคิดตัว	294
4	แท้งลูก	295
5	การประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่า 20 วัน	295
ตอน 4	บาดแผลกับอันตรายแก่กาย	296
1	คำพิพากษาฎีกาที่วินิจฉัยว่าบาดแผลเป็นอันตราย แก่กายยุคแรก	297
2	คำพิพากษาฎีกาที่วินิจฉัยว่าบาดแผลไม่เป็นอันตราย แก่กาย	297
3	คำพิพากษาฎีกาที่วินิจฉัยว่าบาดแผลเป็นอันตราย แก่กายยุคหลัง	299

	6 ความผิดฐานกระทำการอันควรขายหน้า	247
	7 ความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี	247
ตอน 2	พยานหลักฐานทางแพทย์ในคดีความผิดทางเพศ	253
	1 พยานหลักฐานจากผู้เสียหาย	253
	2 พยานหลักฐานจากผู้ต้องหา (ที่เป็นชาย)	254
	3 พยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุ	254
ตอน 3	พยานบุคคลในทางการแพทย์	254
	1 การตรวจร่างกายผู้เสียหาย	254
	2 การตรวจร่างกายผู้ต้องหา (ที่เป็นชาย)	257
	3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการ	258
	4 การให้ความเห็นในคดีข่มขืนกระทำชำเรา	262
บทที่ 13	พยานหลักฐานทางแพทย์ในคดีความผิดฐานทำให้แท้งลูก	267
ตอน 1	ข้อกำหนดเกี่ยวกับความผิดฐานทำให้แท้งลูก	267
	1 ผู้กระทำความผิด	267
	2 การพยายามกระทำความผิด	269
	3 การแท้ง	269
	4 การทำแท้งที่กฎหมายยกเว้นความผิด	270
ตอน 2	การทำให้แท้งโดยวิธีทางแพทย์	271
	1 การใช้เครื่องมือใส่ทางช่องคลอด	272
	2 การใช้สารกระตุ้นให้มดลูกบีบตัว	272
	3 การผ่าตัดทางศัลยกรรม	273
ตอน 3	การทำให้แท้งโดยมิใช่วิธีทางการแพทย์	273
	1 การใช้กำลัง	274
	2 การใช้เครื่องมือ	274
	3 การใช้ยา	274
ตอน 4	พยานหลักฐานทางการแพทย์	274
	1 พยานหลักฐานที่แสดงการตั้งครรภ์	275
	2 พยานหลักฐานที่แสดงว่ามีการทำแท้ง	275
	3 พยานหลักฐานที่เป็นโรคแทรกจากการทำแท้ง	275

	9	ความคิดปกติของการพัฒนาการทางจิต	202
	10	พฤติกรรมและอารมณ์ผิดปกติที่เกิดในเด็ก และวัยรุ่น	202
ตอน 2		ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้ป่วยทางจิตเวช	203
	1	ข้อกำหนด	203
	2	บทบาทของจิตแพทย์ในคดีอาญา	208
ตอน 3		ผู้ป่วยทางจิตเวชกับการหย่อนความสามารถในทางแพ่ง	210
	1	ผู้ป่วยทางจิตเวชที่เป็นคนไร้ความสามารถ	210
	2	ผู้ป่วยทางจิตเวชที่เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ	211
บทที่ 11		พฤติกรรมผิดปกติทางเพศกับกฎหมาย	215
ตอน 1		ประเภทต่างๆ ของพฤติกรรมผิดปกติทางเพศ	216
	1	ความคิดปกติในการรับรู้เพศของตนเอง	216
	2	ความคิดปกติในพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จความใคร่	218
	3	ความคิดปกติทางจิตและทางพฤติกรรมเกี่ยวกับ การพัฒนาการทางเพศ	224
ตอน 2		กฎหมายกับพฤติกรรมผิดปกติทางเพศ	230
	1	พฤติกรรมที่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายโดยตรง	230
	2	พฤติกรรมที่จะเป็นความคิดต่อเมื่อผู้กระทำไม่ยินยอม	231
	3	พฤติกรรมที่เป็นเหตุจูงใจให้กระทำความผิด	231
ตอน 3		กะเทยกับกฎหมาย	231
	1	ประเภทของกะเทยทางวิชาการ	232
	2	ความหมายของกะเทยที่ใช้กันทั่วไป	232
บทที่ 12		พยานหลักฐานทางการแพทย์ในคดีความผิดทางเพศ	235
ตอน 1		ความผิดทางเพศที่เกี่ยวข้องกับพยานหลักฐานทางการแพทย์	235
	1	ความผิดเกี่ยวกับการชำเรา	235
	2	ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอนาจาร	240
	3	ความผิดเกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหาหญิงเพื่อการอนาจาร	242
	4	ความผิดฐานพาหญิงไปเพื่อการอนาจาร	244
	5	ความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์เพื่อการอนาจาร	245

บทที่ 8	ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์ และสาธารณสุขกับผู้ป่วยในทางกฎหมายแพ่ง	143
	ตอน 1 ความสัมพันธ์ทางสัญญา	143
	ตอน 2 ความรับผิดชอบจากการละเมิดของแพทย์	148
	ตอน 3 พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539	162
บทที่ 9	กฎหมายอาญากับผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์และสาธารณสุข	171
	ตอน 1 บทบัญญัติในกฎหมายอาญาทั่วไปที่อาจเกี่ยวข้องกับ กับการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์	171
	1.1 ความผิดอาญาที่เกี่ยวกับความยินยอมของผู้ป่วย	171
	1.2 ความผิดอาญาที่เกิดจากการกระทำโดยประมาท	180
	1.3 ความผิดอาญาที่เกี่ยวกับการเร่งรัดการกระทำ	186
	ตอน 2 บทบัญญัติในกฎหมายอาญาที่กำหนดความผิด เกี่ยวกับการกระทำของแพทย์ไว้โดยเฉพาะ	188
	2.1 ความผิดฐานทำคำรับรองเท็จ (มาตรา 269)	188
	2.2 ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก ผู้ป่วย หรือ คนชรา (มาตรา 306,307 และ 308)	189
	2.3 ความผิดฐานเปิดเผยความลับ (มาตรา 323)	189
	2.4 ความผิดฐานไม่ช่วยผู้อื่นที่อยู่ในอันตราย (มาตรา 374)	191
บทที่ 10	นิติจิตเวชศาสตร์	195
	ตอน 1 การแบ่งกลุ่มของโรคทางจิตเวชในทางการแพทย์	196
	1 ความผิดปกติทางจิตใจที่เกิดจากโรคทางกาย	196
	2 ความผิดปกติทางจิตและพฤติกรรมเนื่องจากใช้สารออกฤทธิ์	196
	3 โรคจิตเภทและหลงผิด	197
	4 ความผิดปกติทางอารมณ์	198
	5 กลุ่มโรคประสาท	198
	6 กลุ่มพฤติกรรมที่เกิดจากความผิดปกติทางสรีรวิทยา	199
	7 บุคลิกภาพและพฤติกรรมผิดปกติในผู้ใหญ่	200
	8 กลุ่มปัญญาอ่อน	201

บทที่ 7	วิธีการประกอบวิชาชีพเวชกรรม	115
คอน 1	วิธีการตรวจโรคและการวินิจฉัยโรค	116
1.	ความหมายของการวินิจฉัยโรค	116
2.	วิธีการวินิจฉัยโรค	116
3.	วิธีการซักประวัติ	118
4.	วิธีการตรวจโรค	119
คอน 2	วิธีการบำบัดโรค	130
1.	ความมุ่งหมายในการรักษาโรค	130
2.	ประเภทของการรักษาโรค	131
3.	ผลของการรักษาโรค	132
คอน 3	วิธีการป้องกันโรค	133
1.	วิธีการป้องกันโรคที่มีได้กระทำต่อตัวคน	133
2.	วิธีการป้องกันโรคที่กระทำต่อตัวคน	133
คอน 4	วิธีการผดุงครรภ์	134
1.	การตรวจร่างกายหญิงตั้งครรภ์	134
2.	การทำคลอด	135
3.	การดูแลมารดาและทารกหลังคลอด	135
คอน 5	วิธีการปรับสายตาด้วยเลนส์สัมผัส	136
คอน 6	วิธีการแทงเข็มหรือฝังเข็มเพื่อบำบัดโรคหรือเพื่อระงับความรู้สึก	136
คอน 7	วิธีการคุมกำเนิด การเสริมสวยและวิธีการบำรุงร่างกายที่เป็น การประกอบวิชาชีพเวชกรรม	137
1.	วิธีการคุมกำเนิดเป็นการประกอบวิชาชีพเวชกรรม	137
2.	วิธีการเสริมสวยเป็นการประกอบวิชาชีพเวชกรรม	138
3.	การบำรุงร่างกายเป็นการประกอบวิชาชีพเวชกรรม	138
คอน 8	ประเภทการประกอบวิชาชีพเวชกรรม	138
1.	การประกอบวิชาชีพเวชกรรมทั่วไป	138
2.	การประกอบวิชาชีพเวชกรรมเฉพาะทาง	139

บทที่ 5	กฎหมายควบคุมสถานพยาบาล	79
	1. นิยามศัพท์ที่สำคัญ	79
	2. การใช้บังคับ	81
	3. คณะกรรมการสถานพยาบาล	82
	4. ประเภทของสถานพยาบาล	84
	5. การขอและการออกใบอนุญาต	86
	6. การควบคุมการประกอบกิจการสถานพยาบาล	88
บทที่ 6	กฎหมายควบคุมยา	99
	ตอน 1 สาระสำคัญของ พ.ร.บ. ยา ที่ใช้บังคับอยู่ขณะนี้	99
	1. ความหมายของคำว่า “ยา” ตามกฎหมาย	100
	2. องค์การที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการควบคุมยา	101
	3. การควบคุมธุรกิจเกี่ยวกับยา	102
	4. บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับธุรกิจยา	106
	5. ความรับผิดชอบของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจยา	107
	6. อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	107
	7. การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต	108
	8. โทษอาญา	108
	ตอน 2 การควบคุมยาที่เป็นวัตถุออกฤทธิ์	109
	1. องค์การที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการควบคุมวัตถุออกฤทธิ์	110
	2. การขออนุญาต	111
	3. การขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ	111
	4. บทบาทของเภสัชกร	112
	5. ความรับผิดชอบของผู้รับอนุญาตและเภสัชกร	112
	6. อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	112
	7. การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต	112
	8. โทษอาญา	112
	ตอน 3 การควบคุมยาที่เป็นยาเสพติดให้โทษ	113

สารบัญ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิชานิติเวชศาสตร์	1	
บทนำ	5	
ความหมายและขอบเขตของวิชานิติเวชศาสตร์	5	
ความหมาย	5	
ขอบเขต	10	
บทที่ 1	ประวัติวิชานิติเวชศาสตร์	15
ตอน 1	ประวัติ	15
ตอน 2	การสอนนิติเวชศาสตร์ในประเทศไทย	22
ตอน 3	งานนิติเวชในประเทศไทย	24
บทที่ 2	การศึกษาวิชาแพทย์	29
ตอน 1	การศึกษาแพทย์ในระยะแรก	29
ตอน 2	การศึกษาแพทย์ในปัจจุบัน	33
ตอน 3	การศึกษาหลังปริญญา	34
ตอน 4	ปัญหาของการศึกษาแพทย์ในประเทศไทย	35
บทที่ 3	ความเป็นมาของการควบคุมการประกอบวิชาชีพ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข	39
ตอน 1	ความเป็นมาของกฎหมายวิชาชีพด้านการแพทย์ และสาธารณสุข	40
ตอน 2	หลักการสำคัญของกฎหมายวิชาชีพของไทย	45
ตอน 3	พ.ร.บ. การแพทย์พุทธศักราช 2466	47
บทที่ 4	กฎหมายวิชาชีพด้านการแพทย์และสาธารณสุข	55
ตอน 1	วิวัฒนาการของกฎหมายวิชาชีพด้านการแพทย์ และสาธารณสุขในประเทศไทย	55
ตอน 2	พ.ร.บ.วิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525	63
ตอน 3	พ.ร.บ. การประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542	69